

Urbroj: 041-KS-03/20
Zagreb, 25. ožujka 2020.

**MINISTARSTVO RADA I
MIROVINSKOG SUSTAVA**

Predmet: Izmjene Zakona o radu

Poštovani gospodine ministre!

Neugodno nas je iznenadila, povrijedila, razljutila i duboko razočarala vijest koju prenose i mediji o tome kako je u pripremi donošenje Zakona koji bi privremeno, za vrijeme epidemije bolesti COVID-19, uredio neka pitanja iz radnih odnosa drukčije nego Zakon o radu, a čije se donošenje uskoro očekuje. Njime bi se, prema najavama, poslodavcima tijekom trajanja epidemije omogućilo ukidanje, suspendiranje nekih radničkih prava uređenih Zakonom o radu, kolektivnim ugovorima, pravilnicima o radu i ugovorima o radu te njihovo uređenje na drukčiji, za radnike nepovoljniji način. To u sebi uključuje gotovo neograničenu mogućnost poslodavaca zadiranja u ugovorene plaće, materijalna prava, radno vrijeme, rad na izdvojenom mjestu rada, naknadu plaće zbog prekida rada uzrokovanog epidemijom, isključivanje odredbe o primjeni povoljnijeg prava za radnika (članak 9. ZOR-a), ekspresno slanje radnika na godišnji odmor, promjene odluka o rasporedu radnog vremena, isključivanje obveza savjetovanja i traženja suglasnosti od radničkog vijeća i sl.

U Hrvatskoj nije proglašeno izvanredno stanje, a čak i da jest, ovo nije način na koji bi se takav zakon smio donijeti. Ovakvim jednostranim postupkom baca se sjena na više nego dobar rad stožera Civilne zaštite i poruke ljudi koji nam se svakodnevno dva puta putem medija obraćaju. Njihova stručnost i način obraćanja građanima ulijevaju sigurnost i povjerenje. Konačno je struka iznad politike, samo na žalost u teškim vremenima. Oni pozivaju na zajedništvo, razumijevanje i međusobnu suradnju svih društvenih činitelja i pokazuju to svojim primjerom. A onda se sav njihov trud, otvorenost i način komunikacije, obezvrjeđuju ovakvim postupcima jednostranih priprema i donošenja zakona. Već kod priprema mjera za pomoć gospodarstvu i očuvanje radnih mjesta sindikati su do zadnjega bili zaobiđeni, dok su predstavnici poslodavaca u tom postupku aktivno sudjelovali (da bi kasnije izjavili kako su predloženim mjerama nezadovoljni i traže više). Sindikati su mjere, kako su im na sastanku sa predsjednikom Vlade RH, a sljedeći dan Vama i Vašim timom, poduprli uz određene primjedbe i prijedloge. A poduprli smo ih zbog toga što su trebale pomoći ne samo poslodavcima (a što je više nego uobičajena praksa u Hrvatskoj), nego svim građanima.

Trebale su pomoći u očuvanju radnih mjesta, odnosno zaposlenosti i plaća, poslodavcima, radnicima, dužnicima i vjerovnicima, svim građanima. A onda je Vlada, pod pritiskom poslodavaca, u konačnici već te mjere ublažila i izmijenila u odnosu na to kako su nam predstavljene, a na štetu radnika. Dali smo primjedbe, no većina njih nije usvojena. Očito se računaju i uvažavaju samo prijedlozi i primjedbe poslodavaca.

Trg Francuske Republike 9/V, tel.: 01 39 08 620, fax: 01 39 08 621, nhs@nhs.hr, www.nhs.hr
Regionalni ured Split, Augusta Cesarca 2, 21 000 Split, tel.: 021 48 29 85, fax: 021 31 54 83, ured-split@nhs.hr
Regionalni ured Rijeka, Krešimirova 4, 51 000 Rijeka, tel.: 051 21 24 55, fax: 051 32 15 72, ured-rijeka@nhs.hr
Regionalni ured Osijek, B. Kašića 8, 31 000 Osijek, tel.: 031 21 50 75, 20 11 39, fax: 031 20 11 40, ured-osijek@nhs.hr
Regionalni ured Zagreb, Kneza Mislava 20, 10 000 Zagreb, tel.: 01 45 71 140, 45 71 141 fax: 01 45 71 139, ured-zagreb@nhs.hr

Sada je jasno da Vlada ide i korak dalje. Nevažno je što je i to rezultat pritiska i utjecaja poslodavaca jer je u konačnici odluka njena, a poslije nje i Hrvatskoga sabora. Kako namjerava donositi takav zakon, a bez da ga (barem pokuša) usuglasiti i sa poslodavcima i sa sindikatima, a ne samo u dogovoru sa poslodavcima. Sindikati ne žele biti smokvin list pri donošenju zakona i biti u njegovu pripremu i donošenje uključeni tek onda kad je Vlada sve već dogovorila s poslodavcima te im sindikati trebaju više kao alibi za javnost. Upravo u ovoj situaciji, baš kao i u vrijeme Domovinskog rata, treba nam jedinstvo svih u Hrvatskoj. I vlasti i oporbe. I poslodavaca i sindikata. I zaposlenih, nezaposlenih i umirovljenika. I vjerovnika i dužnika. Sindikati su (i radnici koje predstavljaju i zastupaju) u vrijeme Domovinskog rata i u vrijeme gospodarske krize i recesije, ali i u vrijeme ove epidemije, pokazali da su razumni i itekako društveno osjetljivi i odgovorni. Ovim svojim postupkom pokazujete kako za vladu socijalno partnerstvo znači prvenstveno partnerstvo i bliskost s poslodavcima, a istovremeno nepovjerenje, nevažavanje i obezvrjeđivanje radnika i njihovih predstavnika, sindikata. Još samo prije koji tjedan, prigodom priprema za potpisivanje Sporazuma za ponovno uspostavljanje i djelovanje rada GSV-a Vlada se zaklinjala na svoju opredijeljenost za socijalni dijalog i socijalno partnerstvo. Gdje je to opredjeljenje nestalo sada, baš kad nam svima najviše treba? Kako je u jutrošnjem obraćanju javnosti izrekao ministar Božinović, proći će i ova kriza, a onda ćemo vidjeti kako se tko u njoj ponašao. Ovi ljudi iz Stožera, zdravstveni radnici, policajci, radnici u trgovinama, ljekarnama, na raznim šalterima i drugim radnim mjestima rade pod nenormalnim uvjetima, nose se s stresom i neposrednom opasnosti zaraze za sebe i svoje najbliže, doslovce „ginu“ obavljajući društveno odgovorno i predano svoj posao. Zar doista želite da ovakav postupak Vlade, vezan za namjeru i najavu donošenja spomenutog zakona, bez dogovora sa oba socijalna partnera, bez sindikata, a samo s poslodavcima, baci sjenu na sve što ti ljudi čine i vrati nas sve u nepovjerenje iz kojega smo se tek malko počeli izvlačiti pripremanjima i potpisivanjem Sporazuma o nastavku rada GSV-a.

S poštovanjem

Predsjednik
Krešimir Sever, v.r.